

Uusimaa • Nyland 2019

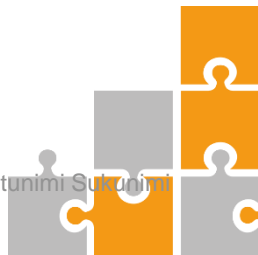
Ajankohtaista Uudenmaan sote valmistelusta

#Uusimaa2019

Timo Aronkytö, muutosjohtaja, sosiaali- ja terveystalvelujen uudistus,
Uudenmaan liitto
Uudenmaan maakunta

Uudenmaan maakunta #Uusimaa2019

Uudenmaan maakunta - itsehallinnollinen alue

TA 2020 ~ 5 - 6 mrd €

Henkilöstö ~ 55 000 – 60 000
työntekijää

Uudenmaan (pl. pks) pth ja sh	PKS-kaupunkien perusterveydenhuolto ja sosiaalihoito
1 063 M€	2 579 M€
Uudenmaan (pl. pks) esh	PKS-kaupunkien erikoissairaanhoido
558 M€	1 132 M€

Sotkanet, 14.12.2016 indikaattori 3220 pl. lasten päivähoiton käyttökustannukset (ind. 1303).
Käyttökustannuksiin lasketaan mukaan toimintamenot yhteensä(2900), poistot ja arvonalentumiset (2940) sekä vyörytysmenot (2960).

Muu Uusimaa - julkinen	PKS – julkinen
14 115	40 518
Järjestöt	PKS – järjestöt
1 914	10 212
Yritykset	PKS – yritykset
4 826	14 776

Terveys- ja sosiaalipalvelut yhteensä pl. lasten päivähoito (20 993) ja työvoimanvuokraus (1 416)
Lähde: Tilastoraportti 26/2015, 10.12.2015, Tilastokeskus

Uudenmaan kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveystoiminnan ja palo- ja pelastustoiminnan toimintakulut 2016 organisaatioittain, 1000 € (ei sisällä ostoja kunnilta ja kuntayhtymiltä)

HUS, Helsinki, Espoo ja Vantaa 80% Uudenmaan palveluista
→ Palvelutuotannon tuottavuuskasvu kiinni näistä

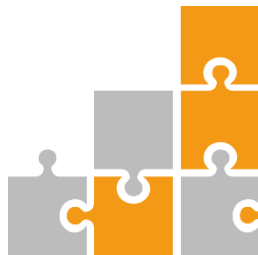
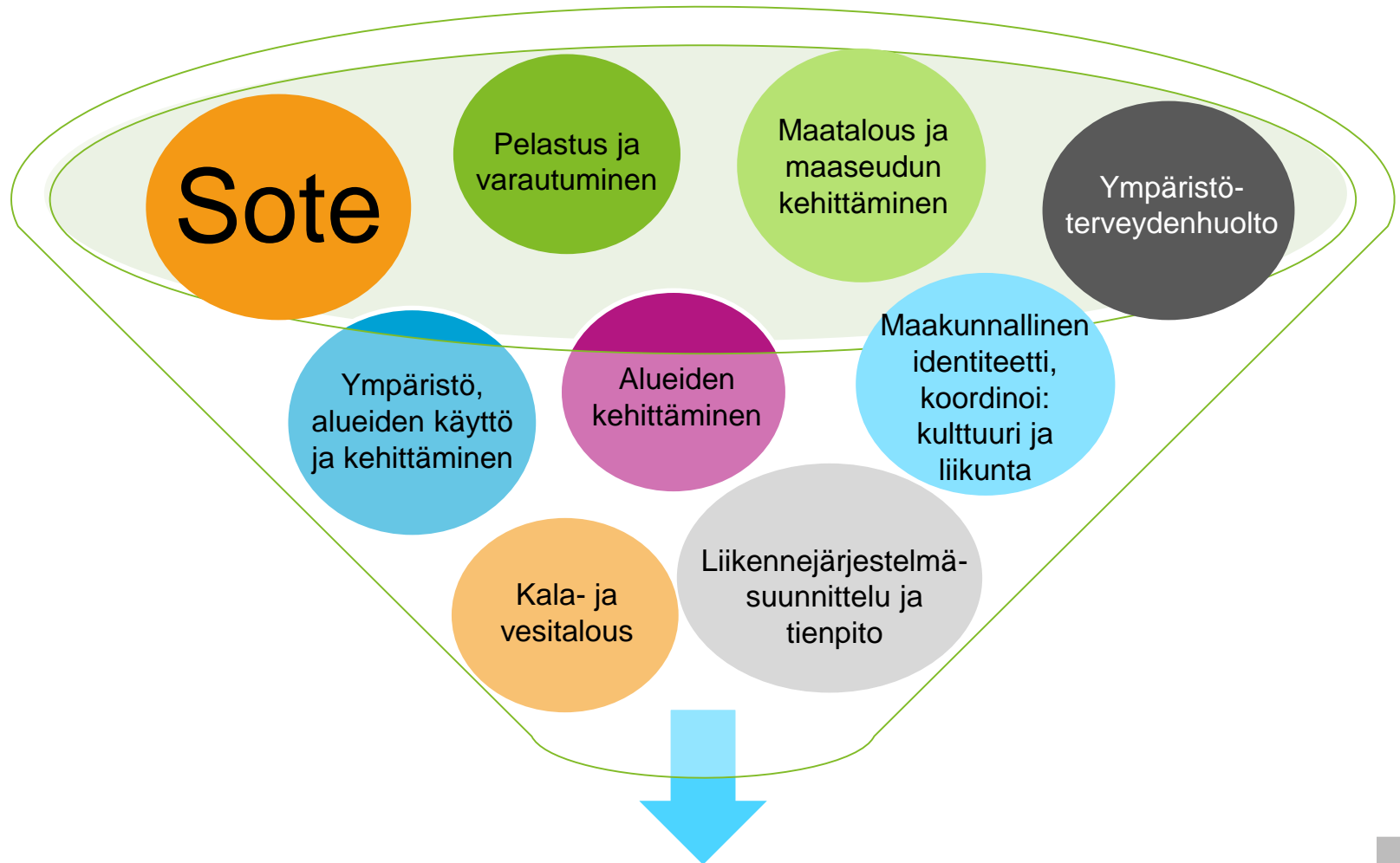
Hallinnollisen fuusion haasteena kuitenkin 25 perustason uniikkia organisaatiota

Sote- ja maakuntauudistuksen eteneminen

Uusi julkisen hallinnon toimija valtion ja kuntien välissä

**MAAKUNTIEN
PALVELUKOKONAISUUDE
T**

55 000 htv

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
palvelut

+ Jakamaton osuus kuntien yleismenoista
- useita satoja miljoonia euroja?

1902 htv +
272 htv
sivutoimiset

Pelastus- ja
turvallisuuspalvelut

Kasvupalvelut

Uudenmaan
erilliskorjaus
TE + ELY 700
htv

200 htv

Ympäristö-
terveyden palvelut

Maahanmuuttaja-
palvelut

ELY 23 htv
+ 75,5 htv
lomittajat
+ 27 kunnat

ELY
13,5 htv

Maatalous- ja
elintarviketuotannon
palvelut

UML + ELY +KV
42 htv

UML + ELY
24-25 + 10-15
htv

Maaseudun
kehittämispalvelu
t

Alueiden
kehittämispalvelu
t

Alueiden käytön
palvelut

ELY
14-21 htv

Vesien ja
merenhoidon
palvelut

Liikennepalvelut

ELY +UML
50 htv (sis
Hämeent)

Lisäksi 126 htv
ELYjen yhteiset

Vesi- ja
kalatalouden
palvelut

Luonnonsuojelun
palvelut

ELY + UML
3,5- 6,5
htv

Uudenmaan elinvoimatoimiala

Maakuntapolitiikka / Kehittämispalvelut

- Maakuntaohjelma
- Elinkeinot ja innovaatiot
- Alueiden käyttö
- Liikennejärjestelmä ja tienpito
- Ympäristö- ja luontopalvelut
- TKI
- Kansainvälinen yhteistyö

Rahoituspalvelut

- Rakennerahastot (EAKR ja ESR)
- Maaseuturahoitus
- Kansallinen aluekehitysrahoitus
- Ympäristörahoitus
- EU-palvelu, Interreg-hallinnointi, Central Baltic -info

Kasvupalvelut

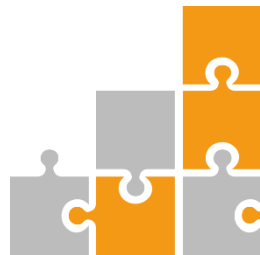
- Yrityspalvelut
- Työllisyyspalvelut
- Maahanmuutto

Maatalouspalvelut

- Viljelijätuet
- Valvonta
- Lomitus

Joitakin lukuja:

- Resurssit: noin 1000 htv ml. kasvupalvelut
- Kasvupalveluiden volyymi 150-200 M€ / vuosi
- EAKR-rahoitus noin 125 M€ / ohjelmakausi
- ESR-rahoitus noin 30 M€ / ohjelmakausi (Uusimaa)
- Maaseuturahoitus noin 70 M€ / ohjelmakausi
- Viljelijätuet noin 100 M€ / vuosi

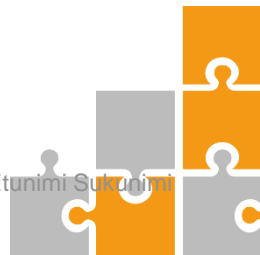
Sote-uudistus - tavoitteet

1. Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
2. Perustason palveluiden ja ennaltaehkäisyn vahvistaminen
3. Tyytyväisemmät asiakkaat
4. Kustannusten kasvua pitäisi jarruttaa 3 mrd eurolla v. 2029 mennessä

Sote-uudistus - keinot

1. Järjestäjä erotetaan tuottajasta, mikä mahdollistaa
2. Monituottajamalli*n
3. Valinnanvapaus – kilpailu (oikein toteutettuna)
4. Teknologia ja digitalisaatio

Maakunta on platform, jolla kuntia leveämmät sote-hartiat toteutetaan.
Maakunta on valtion talouden jatko

Lakikolmikko

Asiakkaan valinnanvapaus

1. Suora valinta
2. Maakunnan liikelaitoksen valinta (keskussairaala)
3. Asiakasseteli
4. Henkilökohtainen budjetti

Palvelutuottaminen

- palvelutuottajien hyväksyminen
- palvelutuottajien velvollisuudet
- korvaukset palvelutuottajille

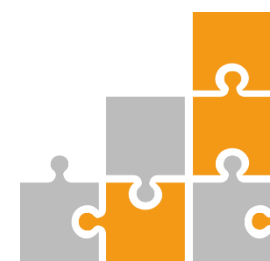
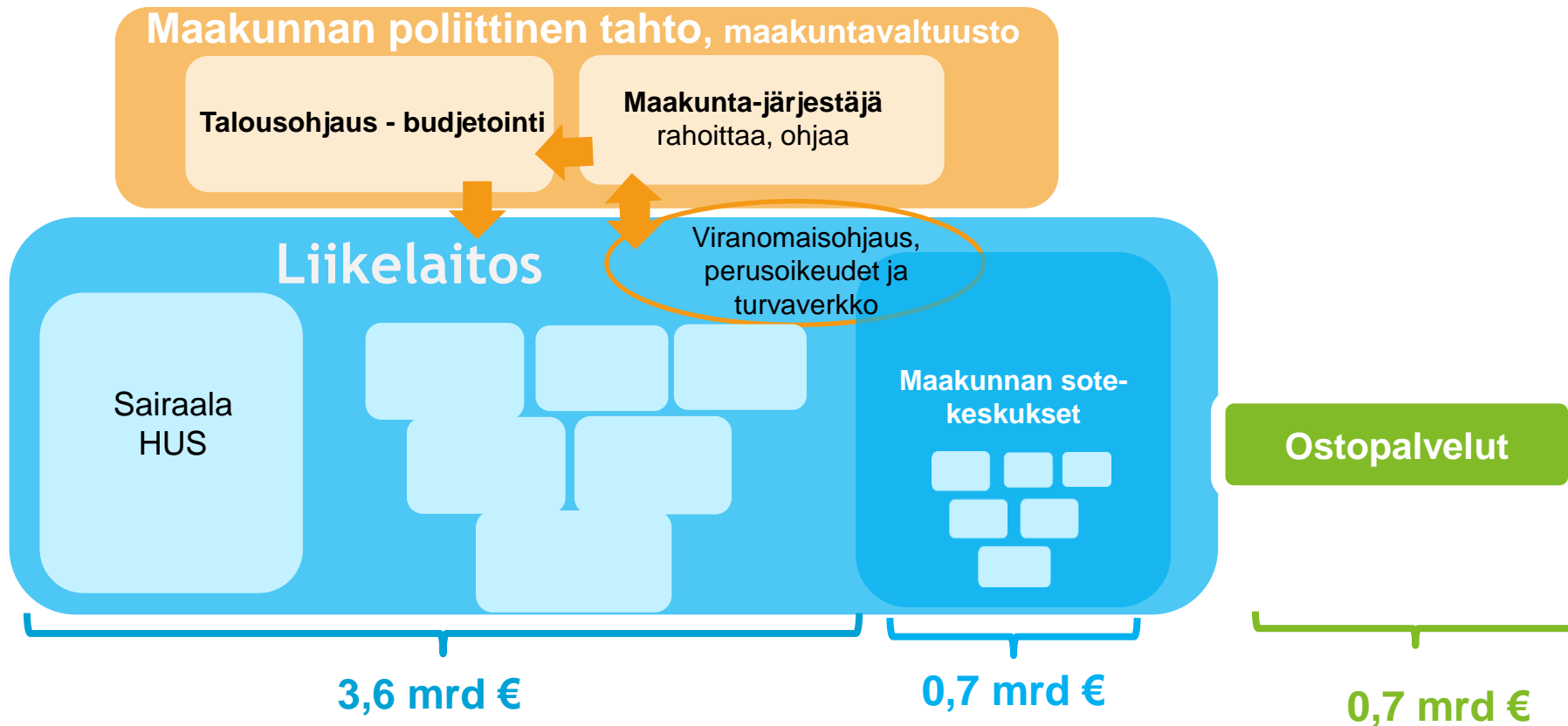

- Maakuntakonserni
- Järjestämisvastuu ja vastuu oikeuksien toteutumisesta
- Maakunnan liikelaitokset

- Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen
- Palvelukokonaisuuksien määrittely
- Kunta- ja maakuntayhteistyö

Maakunta sote-tehtävissä - ja valinnanvapaus

Maakunta sote-tehtävissä - ja valinnanvapaus

Ostopalvelut

3,0 mrd €

0,7 - 0 mrd €

0,7 - 0,3 mrd €

Asiakasseteli

Henk.koht. budjetti

Yksityiset sote-keskukset

**Valinnanvapaus-
markkina**

0,0 mrd €

0,7 mrd €

0,3 mrd €

0,0 - 0,7 mrd €

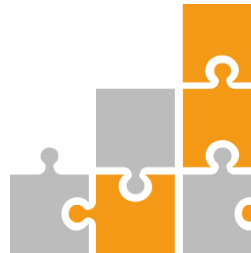
1,0 - 1,4 - ...mrd €

erikois-sairaanhoito

sosiaalihuolto:
vanhuspalveluja
- hoiva
- kotihoito
sosiaalipalveluja

sosiaalihuolto:
vammaspalveluja

VALINNAN-VAPAUDEN PIIRIIN ENINT. €

Yksinkertaistettu

Sote-kustannusten jakautuminen ja käyttäjät

Käyttäjät

80 %

40 %

10-20 %

Sote-keskusintegraatio

Perusterveydenhoito
(sis. suun th/ 50 %)

Sosiaali-
neuvonta

Erikois-
sairaanhoito

Sosiaalihuollon
palvelut

Vanhuspalvelut,
vammaispalvelut,
Perheiden palvelut
(lastensuojelu)

80 %

20 %

450 €

50 €

1200 €

1500 €

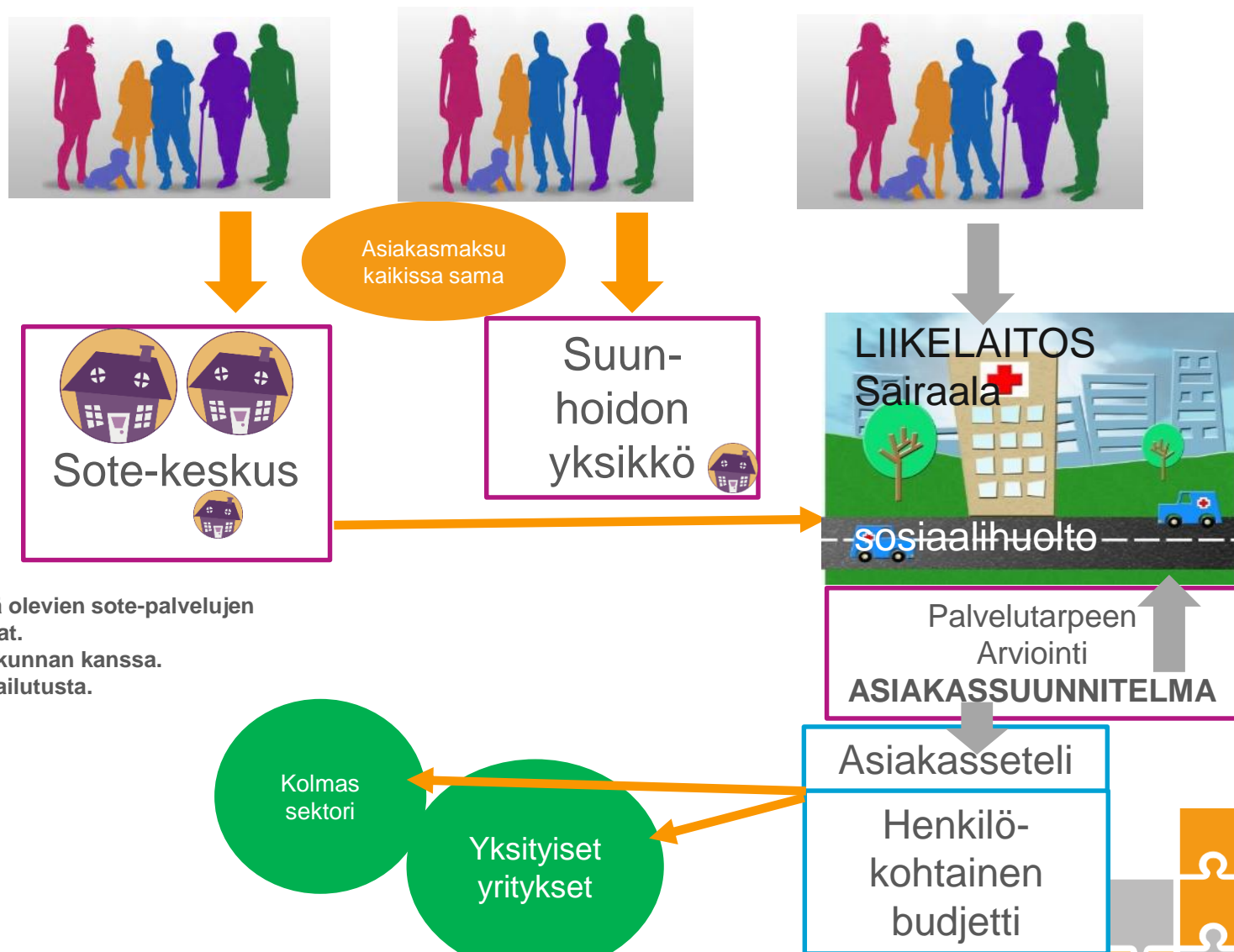
Yhteensä
3200 €

Sote-keskuksen
kustannus per asukas

Sote-kustannus per asukas

Lisäksi mm. työterveyshuolto 425€ per
työntekijä, yksityinen terveydenhuolto
(asiakkaan maksama) 120 € per asukas (ei
sis kunt.)

Valinnanvapaus sote-uudistuksessa

- Valinnanvapauden piirissä olevien sote-palvelujen palvelun tuottajat.
- Edellyttää sopimusta maakunnan kanssa.
- Täytettävä kriteerit, ei kilpailutusta.

Valinnanvapaus Uudellamaalla - luonnos

Asiakasseteli 2020
-kotihoito
-hoiva, jne.

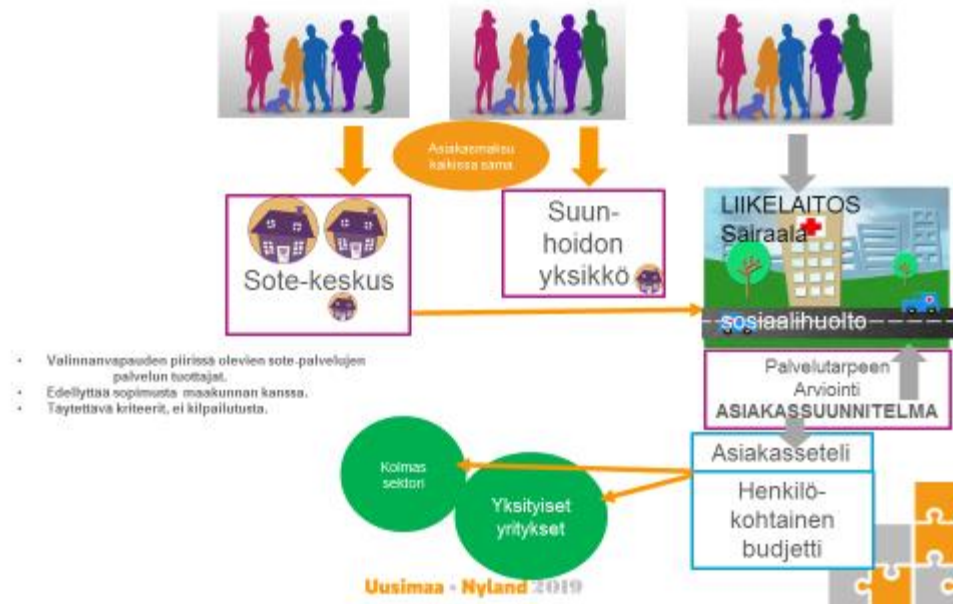
Sote-keskukset 2021

Suun terveydenhuolto 2022

Odotettavissa hyvin tiukka
kilpailutilanne

Vaaditaan: kriteerit,
palvelupolkujen mallinnus, jne

Valinnanvapaus sote-uudistuksessa

Valinnanvapauden vaikutukset Uudellamaalla (STM:n varovainen arvio markkinasiirtymistä)

Sosiaali- ja terveysministeriö 23.11.2017:
*Valinnanvapaustlain vaikutusarviointiin
liittyvien laskelmien lähtökohdat ja periaatteet*

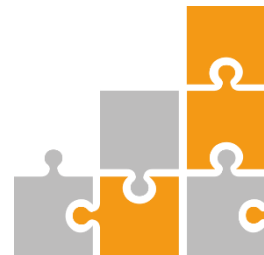
Nykytilanne:

Yksityinen tuotanto 2024

(vastuulle siirtyy):

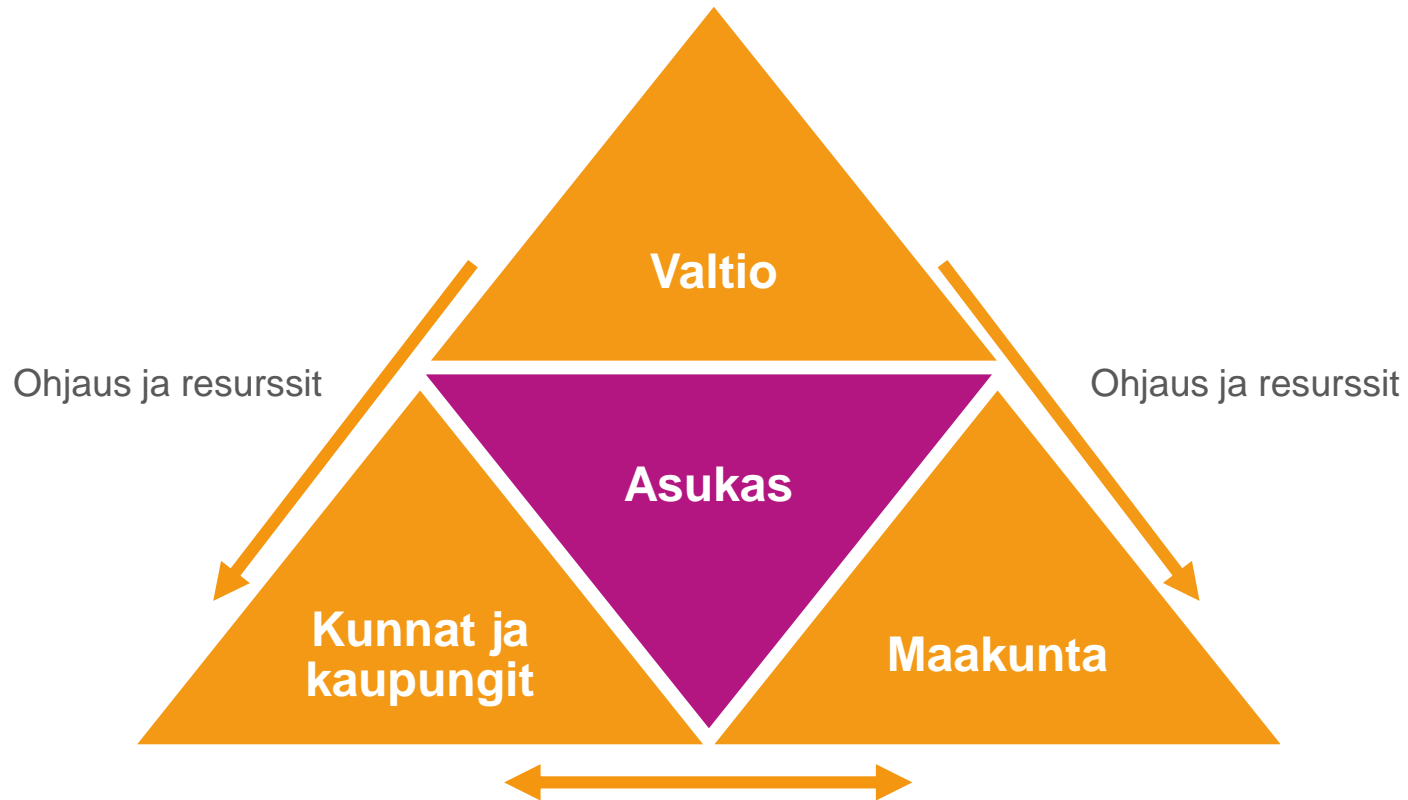
SUORANVALINNANPALVELU Sote-keskus 700 milj. euroa 7000 työntekijää	200 milj. euroa ~ 2000 työntekijää
ASIAKASSETELI Kotihoito (95% omaa tuotantoa) 240 milj euroa 3400 työntekijää Tehostettu palveluasuminen (55% omaa tuotantoa) 550 milj.euroa 2700 työntekijää	50 (- 100) milj. euroa ~ 700 - 1200 työntekijää 100 milj. euroa ~ 600 – 800 työntekijää
HENKILÖKOHTAINEN BUDJETTI	~ 600 – 800 työntekijää

Valinnanvapaustlain lopullinen muoto ei selvillä →
Laskelmat hyvin epävarmoja!

Yhteistyö on tärkeää

Kuntapalvelut jatkossakin tärkeitä maakunnan asukkaille

Esim. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, turvallisuus, oppilashuolto, työllisyys, kaavoitus, rakentaminen, joukkoliikenne, kotouttaminen jne.

Strategia

2030 VISIO

Euroopan paras alue elää ja toimia.

2,0
milj. asukasta

2020-2030
KÄRKITAVOITTEET

EU:n **hyvinvoivin**
alue

Kilpailukykyisin
alue eurooppalaisten
verrokkien joukossa

Edelläkävijä
hyvinvointi- ja terveys-
teknologian saralla

**Haluttu
työpaikka**

Painopisteet

1.
Ihmiset ja
hyvinvointi
keskiössä

2.
Kestävästi kasvava
ja yhtenäinen
metropolimaakunta

3.
Rohkeasti
uudistuvat palvelut

4.
Edistyksellinen
johtaminen
ja kestävän
talouden ura

LUONNOS

Turvallinen siirtymä - rohkea uudistuminen

Hyvinvointia ja terveyttä, elinvoimaa ja turvallisuutta.
Yhdessä asukkaiden, kuntien ja kumppanien kanssa.

2020 MISSIO

2018 LÄHTÖTILANNE

EU:n **7. hyvinvoivin** alue

3. kilpailukykyisin alue eurooppalaisten verrokkien
joukossa

1,7
milj. asukasta

Ihmiset ja hyvinvointi keskiössä

Toimintaympäristön perusolettamukset:

Henkilökohtaisen hyvinvoinnin vaaliminen on yhä useamman elämän perusta

Sosiaalinen syrjäytyminen syvenee ja periytyy

Väestö vanhenee ja huoltosuhte heikkenee ja polarisoituu alueen sisällä

Strategiset tavoitteet	Indikaattorit ja tilanne	Tavoitetaso 2020-2030
1. Uusimaa on EU:n hyvinvoivin alue vuoteen 2030 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaalisen kehityksen indikaattori (SPI) : Uudenmaan sijoitus koko EU:n alueella 7. (2016) ja verrokialueiden joukossa 2. 	<ul style="list-style-type: none"> Uudenmaan sijoitus koko EU:n alueella 1. (2030)
2. Väestön hyvinvointi ja terveystilanne paranee ja alueelliset erot kaventuvat	<ul style="list-style-type: none"> Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus (THL): 56,1 % Sairastavuusindeksi alueittain (THL): 82,4 (esim. Hanko 100,5, Karkkila 104,4 ja Loviisa 102,5, Helsingin keskinen suurpiiri 104) Alle 65-vuotiaiden kuolleisuus syöpään / 100 000 as. (Eurostat): 61 Alle 65-vuotiaiden kuolleisuus sydän- ja verisuonitauteihin / 100 000 as. (Eurostat): 50,3 Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet (THL): 91,6% vastaavan ikäisestä väestöstä 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvaa Sairastavuusindeksin keskiarvo laskee / laskee alle 100:aan sen ylittävillä alueilla Laskee Laskee Kasvaa
3. Lasten ja nuorten hyvinvointi kasvaa ja pahoinvointi vähenee	<ul style="list-style-type: none"> Elämäänsä erittäin tyytyväisten lasten %-osuus (kouluterveyskysely): 53 % Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien %-osuus (NEET-nuoret): 10 % Alle 40-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrä: 8132 Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus alle 18-vuotiaista: 1,4 % 	<ul style="list-style-type: none"> Nousee Laskee Laskee Laskee
4. Asukkaiden ja asiakkaiden osallisuus lisääntyy	<ul style="list-style-type: none"> Maakuntavaalien äänestysprosentti (1. vaalit 2018) Maakunnallisen yhteistyön arviointitutkimus: osallisuuden määrä ja laatu (1. toteutus 2019) 	<ul style="list-style-type: none"> Yli 60% (v. 2021 kunta- ja maakuntavaalit) Arviointitulokset paranevat (2020)
5. Alueen elinympäristön laatu on hyvä, joka edistää asukkaiden hyvinvointia, terveystilaa ja turvallisuutta sekä sujuvaa arkea	<ul style="list-style-type: none"> Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus (Sotkanet): 89,6 % Kasvu ympäristön turvallisuus (kouluterveyskysely): xx Luodaan Uudenmaan elinympäristön tilaa käsittelevä strateginen indeksi (Elinvoimatoimiala) 	<ul style="list-style-type: none"> Nousee

Kestävästi kasvava ja yhtenäinen metropolimaakunta

Toimintaympäristön perusolettamukset:

Ilmastonmuutos ja resurssien niukkuus paitsi uhka, myös mahdollisuus?

Kaupungistuminen kiihtyy

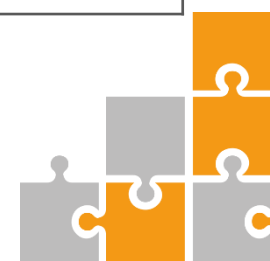

Globaalit voimasuhteet muuttuvat

Muuttoliike voimistuu ja työvoiman liikkuvuus ruuhkauttaa liikennettä

Strategiset tavoitteet	Indikaattorit ja tilanne	Tavoitetaso 2020-2030
6. Uusimaa on kilpailukykyisin alue pohjois-eurooppalaisten verrokkialueiden joukossa	<ul style="list-style-type: none"> Alueiden kilpailukyvyn indikaattori (RCI): verrokkialueiden joukossa 3. (2016) 	<ul style="list-style-type: none"> Uudenmaan sijoitus verrokkialueiden joukossa 1. (2030)
7. Yhteistyö maakunnassa eri toimijoiden välillä on aktiivista ja tuloksekasta	<ul style="list-style-type: none"> Maakunnallisen yhteistyön arviointitutkimus: Kumppanuuksien ja sidosryhmäyhteistyön toimivuus ja tuloksellisuus (1. toteutus 2019) 	<ul style="list-style-type: none"> Maakunnallinen yhteistyön toimivuus ja tuloksellisuus paranee (2020)
8. Työllisyysaste nousee ja työvoiman kohtaanto-ongelma helpottuu turvaamalla osaavan työvoiman riittävyys alueella	<ul style="list-style-type: none"> Alueen kokonaistyöllisyysaste 72,9 (2017) Maahanmuuttajien työllisyysaste: alle 60 % 	<ul style="list-style-type: none"> Kokonaistyöllisyysaste 79% (2022) Maahanmuuttajien työllisyysaste yli 70% (2022)
9. Uudenmaan vetovoima perustuu vahvaan kansainvälisyyteen ja vetovoimaisiin keskuksiin	<ul style="list-style-type: none"> Brändin ja maineen arviointitutkimus (1. toteutus 2019) Matkailijoiden yöpymiset Uudellamaalla ja vertailualueilla (Eurostat Nuts2-alueittain): xxx Suorat ulkomaiset investoinnit (FDIs): xxx Uudenmaan keskuksien vetovoimamittari: xxx 	<ul style="list-style-type: none"> Nousee Lisääntyvät Kasvavat Nousee
10. Uudenmaan saavutettavuus digitaalisesti sekä kestävin ja älykkäin kulkumuodoin on korkealla tasolla	<ul style="list-style-type: none"> Joukkoliikenteellä saavutettavilla alueilla (SAVU I-IV vyöhykkeet) asuvien uusmaalaisten määrää (SAVU-saavutettavuustarkastelun mittarit): 81 % (2017) Lento-, laiva- ja junaliikenteen henkilömäärä ja tavarakuljetusten volyymi 2017: xxxx Nopean laajakaistan kehittyminen: kiinteä laajakaista 65 %, valokuitu 44 % 	<ul style="list-style-type: none"> Nousee Kasvaa Nousee
11. Kestävä ja hiilineutraali maakunta vuoteen 2035 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> Asumisen ja liikenteen kasvihuonekaasupäästöt (HSY:n Hilma-laskenta koko maakunnan osalta): xx Uusiutuvan energian osuus sähkötuotannosta ja energiankulutuksesta (Energiateollisuus): xx 	<ul style="list-style-type: none"> Laskee Kasvaa

Rohkeasti uudistuvat palvelut

Toimintaympäristön perusolettamukset:

Hierarkkiset rakenteet muuttuvat verkostomaisiksi ekosysteemeiksi

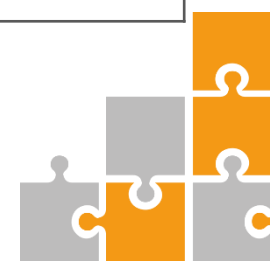

Älykäs teknologia mahdollistaa maantieteestä riippumattomat palveluprosessit

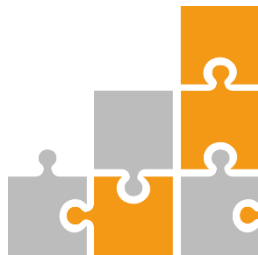

Asiakkaan vaatimukset palvelujen suhteen kasvavat

Strategiset tavoitteet	Indikaattorit ja tilanne	Tavoitetaso 2020-2030
12. Paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden määrä vähenee panostamalla ennaltaehkäisevyyteen sekä kuntouttamiseen	<ul style="list-style-type: none"> Palvelujen käyttömäärä/käyntimäärät asiakasryhmittäin 	
13. Edelläkävijäyys hyvinvointi- ja terveysteknologian saralla: palvelutuotannon uudistamisen painopisteeksi digitaaliset palvelut, robotiikka, etäpalvelut sekä liikkuvat palvelut, jotka myös vähentävät fyysiseen paikkaan sidottujen palvelujen tarvetta	<ul style="list-style-type: none"> Eri palvelumuotojen määrä ja kehitys (käyntiasiointi, digitaaliset palvelut, liikkuvat palvelut jne..) Robotiikan sekä liikkuvien ja etäpalvelujen määrän ja laadun kehittyminen. Fyysisen palveluverkon kohdentuminen (pääkaupunkiseutu, pääradan asemanseutu, joukkoliikenteen solmukohtat ja seutukeskukset) 	
14. Palvelujen asiakaskokemus ja saatavuus, henkilöstökokemus sekä tuottavuus ja vaikuttavuus kehittyvät kokonaisuutena suotuisasti	<p>Tuottajakohtaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> palvelujen asiakaskokemus ja saatavuus henkilöstökokemus tuottavuus vaikuttavuus 	
15. Tutkimus-, kehittämis-, innovaatio- ja opetustoiminta (TKIO) tukee palvelujärjestelmää ja alueellista ekosysteemiä strategian suuntaisesti	<ul style="list-style-type: none"> TKI-toiminnan rahoitus maakunnan BKT:sta 3,6 % Palveluntuottajat ovat osallistuneet palvelujärjestelmän kehittämistoimintaan taloudellisesti ja toiminnallisesti Maakunnallisen yhteistyön arviointitutkimus: TKIO-toiminnan kohdentumisen, yhteistyömallien ja vaikuttavuuden arviointi (1. toteutus 2019) 	<ul style="list-style-type: none"> 4,5 % maakunnan BKT:sta Toteutunut TKIO-toiminnan arviointitutkimuksen tulokset paranevat (2020)

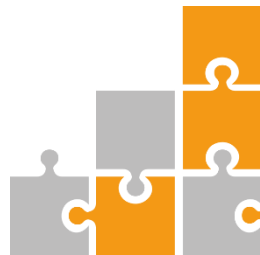

Maakuntauudistus synnyttää uusia mahdollisuuksia?

”Kasvupalvelut”

- Uudiskielinen ilmaisu työvoima-, maahanmuutto- ja yrityspalveluille ...
- ... mutta ei varsinainen uutuus sillä elinkeino- ja työvoimapolitiikan parempaa integroimista yritetty (ainakin) 1990-luvulta saakka
  - TEM:n perustaminen 2003
  - Valtion aluehallinnon toistuvat uudelleenorganisoinnit (mm. ELY ja TE-toimiustot)
- Maakunnan myötä parhaimmillaan syntyy parempi
  - omistajuus
  - yhteistyö EU-ohjelmien ja esim. maakuntakaavoituksen suuntaan
- ... mutta pahimmillaan tekeminen politisoituu ja kunnat vetäytyvät entisestään

Tutkimaton mahdollisuus?

Sote-palveluiden tarve ja siksi kustannukset keskittyvät

- 1/5 väestöstä kuluttaa 4/5 palveluista

Työvoimapalveluiden tarve ja siksi kustannukset keskittyvät

- 1/2 työttömyysjaksoista päättyy nopeasti
- 1/3 asiakkaista tarvitsee palveluita
- 1/5 asiakkaista tarvitsee kuntoutusta ja muita sote-palveluita

Asiakkaiden segmentointi on avain vaikuttavalle toiminnalle ja säästöille

Sote-palveluiden tarve ja siksi kustannukset keskittyvät

- 1/5 väestöstä kuluttaa 4/5 palveluista
So- ja te-palveluiden integraatio; valinnanvapaus haasteena

Työvoimapalveluiden tarve ja siksi kustannukset keskittyvät

- 1/2 työttömyysjaksoista päättyy nopeasti ICT
- 1/3 asiakkaista tarvitsee palveluita Klassinen työnvälitys, koulutus yms.
- 1/5 asiakkaista tarvitsee kuntoutusta ja muita sote-palveluita

Tarve sote- ja työvoimapalveluiden integraatiolle!

Sote-palveluiden tarve ja siksi kustannukset keskittyvät

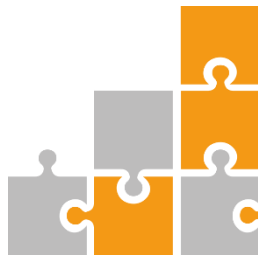
- **1/5 väestöstä kuluttaa 4/5 palveluista**

Työvoimapalveluiden tarve ja siksi kustannukset keskittyvät

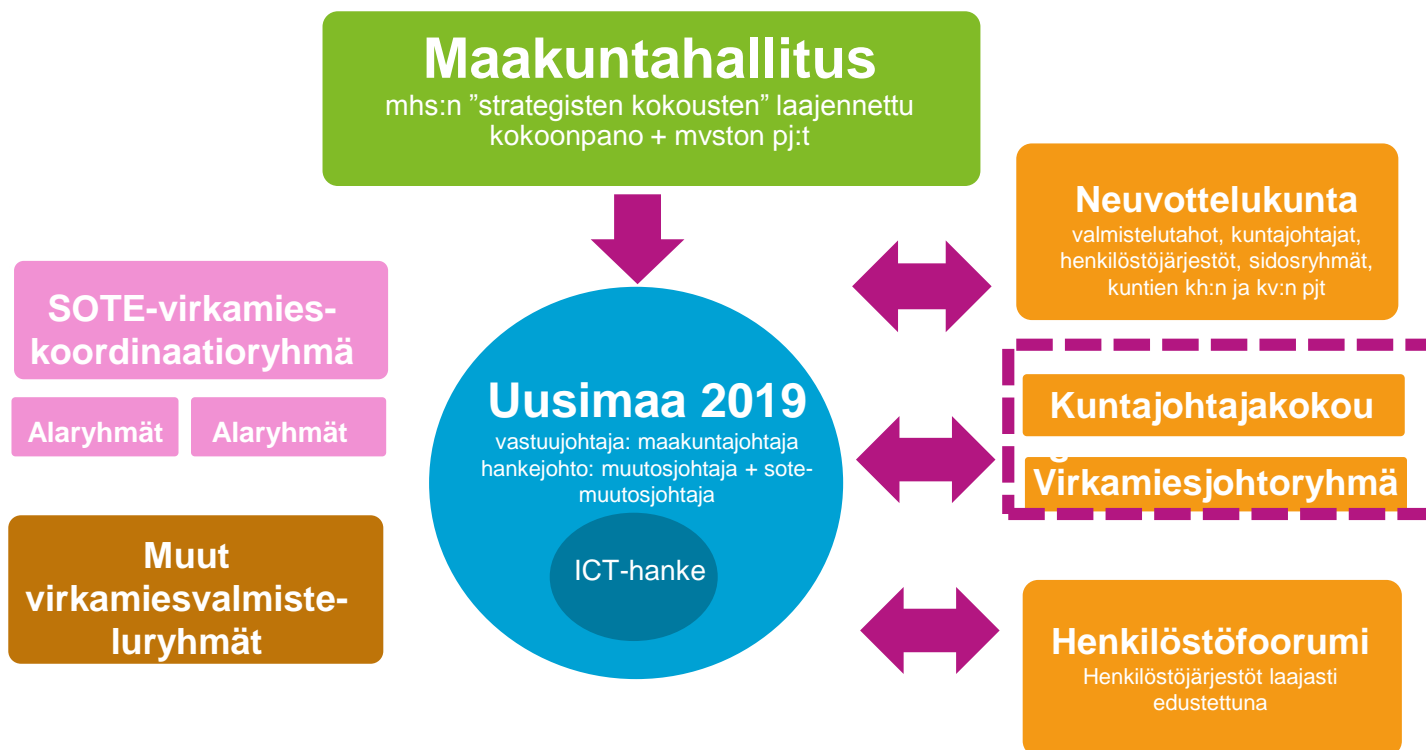
- 1/2 työttömyysjaksoista päättyy nopeasti
- 1/3 asiakkaista tarvitsee palveluita
- **1/5 asiakkaista tarvitsee kuntoutusta ja muita sote-palveluita *oikea-aikaisesti***

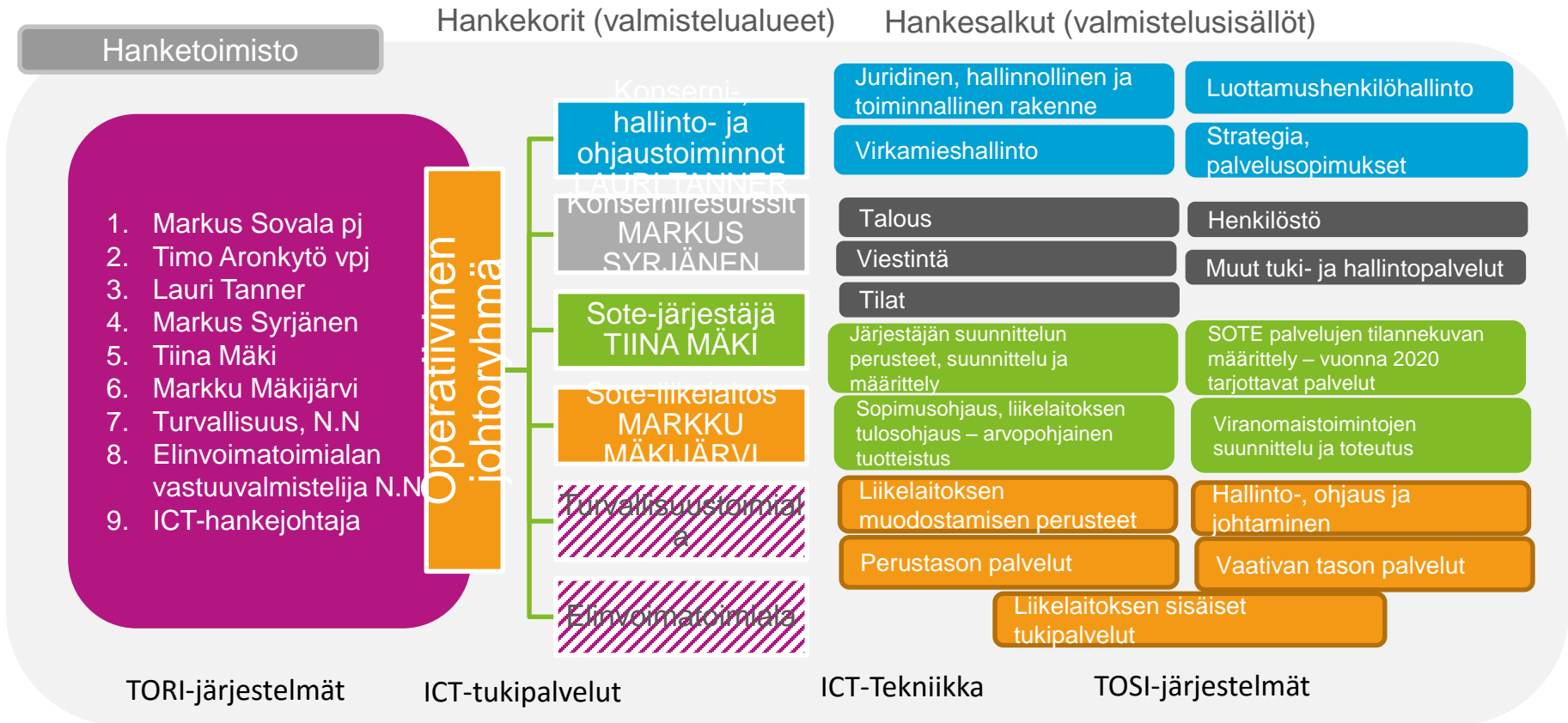
@Uusimaa2019
hanke

Uusimaa 2019 -hankkeen ohjausorganisaatio 2017-2018

VALMISTELUN ORGANISOINTI: Projektoidut hankesalkut

Viestinnän priorisointi ja ajastus

1,6 miljoonaa
asukasta

Siirtyvä
henkilöstö

Päätäjät

(luovuttavien
organisaatioiden
johto ja poliittiset
päättöksetekijät)

Käynnistymisvaihe

Vuosi 2019

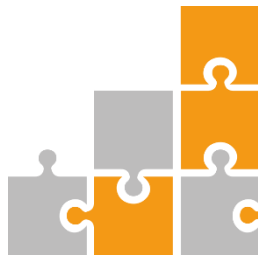
Väliaikaishallinto

Kesä 2018 → Joulu 2018

Esivalmistelu

Syky 2016 → Kesä 2018

Talous

Uusimaa • Nyland 2019

Uudenmaan maakunnan talouteen kohdistuvat paineet - budjettijohtaja Markus Syrjäsen laskelmat & tulkinnat

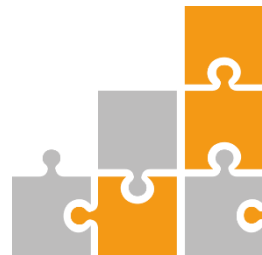
Markus Sovala

UML Valtuusto 13.3.2018

Budjettijohtaja Markus Syrjäsen laskelmat - mistä on kysymys?

- Kyseessä on ns. painelaskelma, jonka tarkoituksena on muodostaa nyt käytävissä olevien tietojen perusteella paras mahdollinen käsitys Uudenmaan maakunnan taloudellisesta tilanteesta 2020-luvulla:
  - Laskelmassa on mukana menot arvioituna kuntien ja HUS:n nykymenojen perusteella sekä arvio maakunnan aloitusvaiheen ylimääräisistä menoista (ml. erilaiset harmonisaatiot).
  - Tulot arvioituna eduskunnan käsittelyssä olevan maakuntien rahoituslain perusteella.
  - Panielaskelmassa ei ole mukana lainkaan maakunnan omien päätöksien (esim. sopeuttamistoimet) vaikutuksia.
- Laskelman tarkoituksena on hahmottaa kuinka paljon pitää joko menoja vähentää tai tuloja kasvaa.
  - Laskelma ei ole ennuste! Sen tarkoituksena on päinvastainen eli auttaa löytämään korjaavat toimenpiteet, jotka estävät alijäämän syntymisen.

Budjettijohtaja Markus Syrjäsen laskelmat - keskeiset tulemat

- Aloitusvuonna 2020 maakunnan talouteen olisi (ilman korjaavia toimenpiteitä) tulossa 200-400 miljoonan euron vaje. Tämä vastaa karkeasti 5 % maakunnan menoista.
- Valinnanvapauden ylimääräiset menot kasvavat 2021, mutta siirtymäkauden ylimääräiset menot supistuvat asteittain 2020-luvun kuluessa.
- 2020-luvulla alkaa vaikuttaa hallitusohjelman 3 mrd. sote-menovähennykset, joista Uuteenmaahan kohdistuu noin kolmannes eli noin miljardi euroa.
  - **Pyöristetyin numeroin heuristinen laskelma:** Maakunnan menot noin 6 mrd. € v. 2020. Kasvupaine 2020-luvulla perinteisen kustannuskehityksen ja väestörakenteen muutoksen perusteella laskettuna 1,5 mrd. € euroa, mutta rahoituslain perusteella rahoitus kasvaa vain 0,5 mrd. eurolla. Tästä syntyy noin miljardin euron paine.

Budjettijohtaja Markus Syrjäsen laskelmat - miten niitä voi tulkita?

- Maakuntapohjaiseen sotemalliin ei sisälly Uudenmaan näkökulmasta sinänsä taloudellista riskiä – taloudelliset tulemat riippuvat rahoituslaista.
- Rahoituslain perusidea on siirtyä asteittain järjestelmään, missä maakunnan rahoitus riippuu väestömäärästä, sairastavuudesta ja muista tarvetekijöistä. Tämä siirtymä on Uudenmaan näkökulmasta suurin piirtein neutraali (kuten maan hallituksen suunnasta on toistuvasti sanottu).
- Rahoituslaissa on kuitenkin Uudenmaan näkökulmasta valuvirheitä, jotka on korjattava. Esim. väestön kasvu huomioidaan vain viiveellä (mittakaava 60-100 m€) ja yliopistosairaaloiden kustannuksia ei ole huomioitu (mittakaava 70 m€).
  - **Nämä on lain eduskuntakäsittelyssä korjattava!**
- Rahoituslaissa on kaikkia maakuntia koskevia ongelmia/haasteita:
  - Siirtymävaiheen kustannuksia ei ole huomioitu, vaikutus Uudellamaalla 200-400 m€.
    - **Tämän korjaaminen on edunvalvonnan kiireellisin kysymys!**
  - Kaikkiin maakuntiin vaikuttaa 2020-luvulla 3 mrd. euron tehostamispaine, joka voi vaatia palvelutason karsimista jos tehostaminen epäonnistuu.
    - **3 mrd. € säästö/tehostamispaine tärkeä teema 2019, 2023 ja 2027 eduskuntavaaleissa. On iso yhteiskuntapoliittinen valinta miten kestävyysvajetta supistetaan.**

Seuraa valmistelua ja osallistu keskusteluun

www.uusimaa2019.fi • [@Uusimaa2019](https://twitter.com/Uusimaa2019) • [#Uusimaa2019](https://hashtage.com/#Uusimaa2019)

Uusimaa • Nyland 2019
Uusimaa • Nyland 2019

Kiitos

Säilytä terve itsetunto – ole avoin arvioinnille

Ole kriittinen – älä usko kaikkea ”ulkopuolista viisautta”

Älä näe ainoastaan ilmiötä – yritä ymmärtää myös ilmiön olemus

Turvaa osaaminen – luo samalla tilaa luovuudelle

Ylläpidä tahtoa tehdä – toteuta, niin huomaat onnistuvasi

